

השבת

של רבי נחמן מברסלב

זכרון נצח אריון ר' ישראל ז"ל איוזיק סמ"ה, ש"ס

נשא

וצבתה בטנה ונפלה ירכה ...

ונקתה ונזרעה זרע ... (במדבר ה, כז-כח)

הסוטה צריכה לסבל בושג גדולה על חטא ההסתרה, ובוזה היא נבדקת. ועיקר תקונה הוא שבאם באמת נטמאה ת'אמר האמת לפני הכהן ואז י'כפר עוונה על ידי הוודוי והבושה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סוטה דף ז) שאומרים לה תוכחה הרבה שתתוודה ולא ימחה שם שמים על המים. ואם לא נטמאה וטהורה היא, אזי הוא לה לטובה, כמו שכתוב (במדבר ה, כח): ונקתה ונזרעה זרע כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סוטה כו.). כי אפילו אם לא נטמאה צריכה כפרה על ההסתרה, אבל זאת הבושה בעצמה מכפרת עליה ונתהפך לה לטובה שאם הייתה יולדת בצער יולדת ברוח וכו', כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שם). אבל אם נטמאה ולא רצתה להתוודות ולהודות על האמת, אזי: וצבתה בטנה ונפלה ירכה וכו' (במדבר שם, כז). ובוזה נבדקין ישראל שמי שאינו נקי באמת וקלקל מעשיו, אבל על כל פנים הוא מודה על האמת ומתבייש בעצמו על מעשיו ומשתדל להתקרב לאנשי אמת, נתתקן על ידי זה. מכל שכן מי שהוא טהור ואף על פי כן הוא מתבייש בעצמו על שאין

מ'בה, שהמאמין בצדיקים ותלמידיהם שהם באמת תלמידי חכמים אמתיים אין מכה בעולם בגוף ונפש שלא יקבל רפואה על ידם בבחינת "וכלל בשרו מרפא" הנאמר בכל התורה; כי עיקר התורה אין יודעין כי אם הצדיקי אמת שפרשו את עצמם מתאוות עולם הזה לגמרי לגמרי, רק הם יודעים לדר'ש את התורה ולפרש ולבאר כל הדרכים והנתיבות שבה בא'פן שיוכל כל אחד לקבל רפואה לכל מיני חלי הנפש והגוף שבעולם כנ"ל. אבל מחמת שלא כל אדם יודע היכן הם הצדיקים האלו ואיך זוכין להאמין בהם ולהתקרב אליהם באמת. על כן העצה לזה הוא נדר שידר איזה נדר ויקים מיד, כי נדרים סיג לפרישות, כי כל הנדרים הם בחינת פרישות שרוצה לפר'ש את עצמו מאיזה תאוה כדי להתקרב להשם יתברך; ואפילו נדרי צדקה והקדש הם גם כן בחינת פרישות, כי בעד זה הממון היה יכול לקנות לעצמו איזה דבר שהגוף נהנה ממנו, והוא משבר תאוותו ונותן זה הממון לצדקה, ועל כן על ידי זה עולה ומקשר את עצמו להצדיקים אמתיים שזכו לתכלית הפרישות באמת וזוכה לאמונת חכמים ולהתקרב אליהם, כי מאחר שהשם יתברך רואה שממשיך עצמו לדרכיהם ומקבל על עצמו איזה בחינת פרישות על ידי נדר שהוא בחינת פלא, בבחינת "כי יפלא לנדר וגו'", על ידי זה זוכה להאמין בהחכמים וצדיקים הנפלאים שזכו לפליאות חכמה על ידי שפרשו עצמן מהעולם הזה לגמרי. (לקוטי הלכות - הלכות שבת ו', אות ג' לפי אוצר היראה - אמונה, אות ל"ז)

שיחות

(מ' ישראל אודסר, ז"ל - המשך)

... רב מוטל (מסלונים)

היה לו שני בנות, אחת הייתה שרה, ואחת פייגא, והם ראו שרב מוטל הוא משתעשע איתי, אף-על-פי שאני הייתי פשוט, אבל הוא אהב, הוא בעצמו לא יודע מה זה, מדוע הוא אהב אותי. שרה הייתה הקטנה, ופייגא היה

יותר גדולה, הכלל הם באו הבנות, ואני הבאתי את אשתי, לא היה לה בגד לשבת, לא היה לה שמלה. הבנות שלו אמרו לו: "הבאת את האישה, אין לה נעליים ואין לה שמלה ואין לה כלום, צריכים לעשות לה". בטבריה היה המוכתר של העיר היה יעקב, סנדלר מומחה, אז לא היה חנויות ולא היה מוכן, כשהיו צריכים נעליים, היו צריכים לעמוד בתור וליקח מידה ולעשות לפי המידה, היו צריכים לחכות שבועיים שלושה בתור, אני הלכתי, היא אין לה נעליים, צריכים כמה שבועות, צריכים לחכות, מה יהיה? מה יהיה? אז אני באתי אליו ואמרתי לו: "רב מוטל (מסלונים) אמר שיתן לי זוג נעליים המספר זה וזה", אז הוא אמר: "יש לי מספר שלה, המספר הזה מוכן ולא צריכים לחכות", הוא נתן לי הנעליים והיו יפים וטובים מאד לפי המידה שלה, אז היה לה כבר נעליים, אחר כך היה לי רהיטים חדשים ושמחה, הוא שמע את ה"שלוש עליכם" שלי, אז לא היה כמו היום, אני הייתי אז בתחילת ההתקרבות, ו"אשת חיל" שלי ו"אזמר בשבחין", אז הוא נתבטל לגמרי, הוא אמר: "מה זה? הוא למדן ולא יודע מה זה שבת ולא יודע כלום, ישראל בער הוא יודע", הוא סיפר הכל, את הלב שלו הוא סיפר להבנות שלו, "ישראל בער, ישראל בער, ישראל בער". וגם הבנות האריכו את רב מוטל (מסלונים) האבא שלהם, וידעו שהוא למדן גדול, בעל מוח גדול, ואני מה? איזה חסיד, אבל הוא אמר להם ש: "אני מתבייש מישראל בער, אני רואה את השבת שלו, איך הוא שמח, ויש לו אוכל, אני לא יודע איך הוא חיי"...

טהרתו בתכלית השלמות או על קצר השגתו וכו', הוא זוכה על ידי הבושה לבחינת תשובה על תשובה כל אחד לפי בחינתו. אבל מי שהוא טמא באמת ולא די שאינו מתבייש בעצמו על מעשיו הרעים והמגנים מאד אף גם הוא רודף ומביש אנשי אמת ושופך דם כמים בחנם, הוא נבדק על ידי מצוות עמר שעורים ויפל באין סומך כמו הסוטה הטמאה ממש. ויקים בו (במדבר שם): וצבתה בטנה ונפלה ירכה והייתה לאלה בקרב עמה. (הלכות ברכת הפירות - הלכה ה', אות ט"ו)

כי יפליא לנדר ... (ו, יב)

לבוא לאמונת חכמים הוא על ידי נדר. כי מה שהרבה רחוקים מאמונת חכמים אמתיים הוא רק מחמת חכמות עולם הזה, שהם חכמות של הבל שיש לכל אחד, וכל אחד הוא חכם בעיניו. ובאמת מי שיש לו מ'ח בקדקדו יכול להבין בקל שכל החכמות של העולם הזה הם שטותים והבלים ואינם בכלל חכמה כלל, כי מאחר שעל ידם אינו יכול לבוא לתכליתו האמתית והנצחי שהוא העיקר, כמו שכתוב: "הנה בדבר ה' מאסו, וחכמת מה להם", וכתוב: "אל יתהלל חכם בחכמתו וגו', כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידע אותי".

כי עיקר החכמה האמתית היא חכמת הצדיקים הגדולים שזכו לחשב באמת על תכליתם הנצחי, כי זה עיקר החכמה באמת, בבחינת "איזהו חכם? הרואה את הנולד", שצריך כל אחד להשכיל על דרכיו ולהתישב היטב מה יהיה נולד ממעשיו ועסקיו בסוף האחרון, אשר לזה אין זוכים בשום חכמה שבעולם, כי אם על ידי חכמת הצדיקים אמתיים שעיקר חכמתם הוא להשתדל לפר'ש את עצמם מזה העולם לגמרי עד שזכו לזה בשלמות, ששברו כל התאוות בתכלית עד קצה האחרון ולא נשאר להם שום נדנדוד ריח משום תאוה של זה העולם, ורק צדיקים כאלו הם יכולין לתקן כל העולם ולהחזירם למוטב כל מי שרוצה להתנדב בהם; כי כל אדם צריך להגיע לזה, לתכלית הפרישות והקד'שה באמת, וזה עיקר תכליתו לנצח, אבל לא כל אדם זוכה לזה, וזעירין אנון דזכין לזה בשלמות באמת, על כן עיקר התקון של שאר כל אדם הוא על ידי ההתקרבות לצדיקים אמתיים, להם ולתלמידיהם וכו', כי הצדיקים האמתיים יכולים לתקן ולרפאת כל אדם שבעולם אף על פי שהוא חולה גדול בנפש וגוף, כי כמו שהמבוזה תלמיד חכם אין לו רפואה למכתו כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כמוכן להפך, מדה טובה

יקירי, החותר ומשתדל להסתכל ולהתענין באור פני הצדיק שהוא המנהיג הכולל, חכם הכולל, רוח הכולל, אשר רוח אלקים בו, שמאיר בכל אחד רוח אלקים ומכניע ומבטל רוח השקר, רוח כסילות ושטותים של האמונות הכוזביות, ורוח רעה רוח הטמאה של המחקרים והפילוסופים. שלום וחיים וכל טוב.

נפשי ולבי שלום לך, אל תירא. ואף אם מעשינו הם כמו שהם ותעינו כשה אובד למקום מדבר שממה, למקום תוהו ובוהו, אף-על-פי כן אל נדאג ואל נעצב, כי ה' אתנו ועמנו ואצלנו וקרוב אלינו בכל עת ובכל מקום שהוא, רק העיקר לאחז' עצמנו בשתי ידיים בכל הכוחות בנקדת האמת, אשר זכינו בדורות האלה להתגלות נוראות חדשות כאלה, אשר לא נשמע כזאת מעולם, כי עכשיו, תהילה לאל יש צדיק מבחר כזה שמתקן הכל ומהפך הכל לטובה, ומעוונות נעשים זקיות. אשרי החוסה בצלו והולך בדרכיו ושומע בקול התחזקותו העצום לבלי להתיימשך כלל ולהיות תמיד בשמחה על כל הנקודות טובות שנמצאים בנו עדיין. והוא בודאי יעשה את שלו לקיים הבטחתו להוציא אותנו מבטן שאול. ועלינו להזכיר עצמינו בכל פעם, בפרט בחג הקדוש הבא עלינו לטובה, את כל הטוב אשר גמל ה' עמנו בעניין הנורא והנשגב הזה שזכינו להסתופף בצל קדוש ונורא ונשגב כזה.

כל מה שהאדם יודע בנפשו שהוא חולה ביותר, ופגמיו וקלקוליו והתרחקותו מה' יתברך עצום מאד, צריך לחפש ולבקש יותר ויותר אחר הצדיק הגדול במעלה ביותר שיוכל לרפאות גם אותו, כי כל מה שהחולה גדול ביותר - הוא צריך רופא גדול ביותר.

כשישראל מקלקלים מעשיהם מאד מאד עד שכמעט אין נכר מעט הטוב שבהם, מעוצם רבוי הפשעים והקלקולים רחמנא ליצלו, אז הצדיק האמת שהוא בחינת משה מלמד זכות על ישראל על-ידי בחינת שערות שעל-ידי זה יכולים למצא זכות אפילו בהגרוע שבגרועים, כי בכלם נמצאו כמה שערות טובות מה שממשיכים עצמם לפעמים מרע לטוב כחוט השערה...

סיפור

(ספר ימי מוהרנ"ת [רבי נתן] - סימן כו, המשך)

© ... אחר-כך נסעתי למאהלוב מקראסני ובאתי לבית חותני; וכבר בא חותני לביתו, ובודאי הראה לי פנים זועפות, כי לא היה רוחו נוחה כלל מעניין נסיעתי לרבנו זכרונו לברכה, כנ"ל, בפרט שבעת שנתמהמהתי בברסלב אצל רבנו זכרונו לברכה, באותו הזמן חלתה זוגתי, תחיה, במאהלוב, והייתה מסכנת, ולא היה שם איש שישגיח עליה כלל, כי חותני וחמותי היו בקרמיניץ כנ"ל, ואני נסעתי לברסלב והשארתי אותה לבדה בבית עם איזה משרתת ואחר-כך חלתה מאד, ולא היה מי שישגיח עליה בביתה, כי-אם בני העיר והיה רעש גדול מזה במאהלוב, וכבר נודע לי עניין זה בהיותי בברסלב, שהודיע לי איש אחד מזה בליל שמחת-תורה, ואני הודעתי זאת תכף לרבנו זכרונו לברכה, והוא זכרונו לברכה אמר אחר-כך, בבקר, תורה נפלאה, ונכנס גם עניין זה בתוך תורתו הקדושה, כדרכו תמיד, שכל מה שעבר בעולם, בפרט מה שהיו מדברים לפניו, הכל נכלל ונכנס בתורתו הקדושה, כי תורתו הקדושה הייתה כלליות נפלא ונורא מאד מאד. הן על כל אלה אחר-כך כשבאתי לחותני, חרה אפו מאד על אשר השארתי זוגתי לבדה ואחר-כך חלתה כנ"ל אבל אני לא שמעתי כל זה כלל, כי ידעתי, שאם הוא היה יודע חלק מאלף ממה ששמעתי ופעלתי באלו הימים, שזכיתי להסתופף בצל קדשת רבנו זכרונו לברכה, היה בודאי מסכים על נסיעתי והיה מנשק כפות רגלי כי אדרבא, מה שנשארה בתו, היא זוגתי, בחיים, הכל היה בכח תפלות רבנו זכרונו לברכה ותורתו הקדושה כי תכף בבוקר, בשבת הני"ל, דבר בתורתו הקדושה מעניין שבת, שהיא בחינת בת-זוג של כלל ישראל, בחינת אשתו הראשונה וכו', וידעתי ששם לבו לדברי, שהודעתי לו בליל-שבת-קודש, ועשה לה טובה גדולה:

עצות ותפילות

(לקוטי עצות - ספירה ושבעות, ד-ה)

טבילת מקוה בשבועות הוא תקון גדול ועל ידי זה נמשך דעת גדול ונמשכים חסדים רבים וגדולים. כי הרחמים הם כפי הדעת, ומכיוון שבשבועות נמשך דעת גדול מאד, על כן יורדים ובאים מלמעלה חסדים גדולים ורחמים רבים. אשרי האיש שזוכה לקבל שבועות בקדשה ובכשרות, ובפרט הטבילה במקוה שהיא בודאי מצוה גדולה מאד, כמבאר בתחילת הסעיף. ועל ידי הטבילה בשבועות, וקבלת היום טוב כראוי, זוכים לקדשת שבועות. מקוה של שבועות מרמזת גם על קדשת שער החמשים מחמשים שערי בינה, שמשם נמשך קדשה וטהרה על ישראל בשבועות.

בשבועות מקבלים את התורה. היינו שביום זה נמשך בכל שנה ושנה ידיעה חדשה לדעת ולהבין עצות לקיום התורה, שזה עיקר קבלת התורה. וכפי שכל אדם מרבה בתפלה להשם יתברך עבור קיום התורה, כן וכפי שכל אחד מתחזק ברצונות ובכסופים ונכסף לקיום התורה, כן הוא זוכה מדי שנה בשנה לקבל בחג השבועות דעת גדול שנמשך מן השמים לקיום התורה, שזה עיקר קבלתה. כך מבאר בלקוטי הלכות. גם אפשר לקבל ביום טוב שבועות חיות חדשה ולהמשיך רפואה לריאה.

... ועזרנו וזכנו והושיענו שזוכה לטהר ולקדש עצמנו בכל עת על-ידי טבילת מקוה, וזוכה להמשיך עלינו טהרה וקדשה גדולה על-ידי טבילת המקוה, לטהר עצמנו מכל הטמאות, מכל החטאים והעוונות והפשעים שחטאנו ושעונו ושפשענו לפניך מנעורינו עד היום הזה, ולהמשיך עלינו קדשה גדולה על-ידי המקוה הקדושה. ותשפיע עלינו על-ידי-זה דעת גדול ורחמים רבים. ותתן לנו כח ותעזרנו שזוכה להמתיק על-ידי טבילת המקוה,

כל הדינים שבעולם מעלינו ומעל זרענו ומעל כל עמך בית ישראל, ולבטל כל הצרות וכל הגזרות רעות על-ידי-זה, ותושיע לנו תמיד על-ידי טבילת המקוה הקדושה והנוראה מאד, ויקים מקרא שכתוב, מקוה ישראל ה', מושיעו בעת צרה.

ותזכנו להמשיך עלינו קדשת המקוה של חג השבועות הקדוש שהוא זמן מתן תורתנו שאז נתקרבו ישראל אליך וזכו לקבל את התורה הקדושה על-ידי טבילת המקוה. וזכנו לבלו בחג השבועות של שער החמשים של הקדשה, שהוא רחמים גדולים ורבים, וחסד עליון, ודעת גדול מאד. ותעזרנו שזוכה להמשיך עלינו קדשת המקוה הזאת בכל השנה כלה, וזוכה לטהר ולקדש עצמנו תמיד, ולצאת מהרה מחמשים שערי טמאה ולכנס בתוך החמשים שערי קדשה. ויקים בנו מהרה מקרא שכתוב, וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה נו):

(ספר המידות - אמת, יי-כ)

טוב לאדם שימות, משיחה

ספר המידות

- ויהיה שקרן בעיני בני אדם.
- כשיש אמת יש שלום.
- מי שרחוק מאמת, רחוק מצדקה.
- על ידי אמת נשמר אות ברית.
- על ידי אמת יזכה לשם עולם.
- איש ואשה שרגילין לומר שקר, הבנים שלהם יהיו מתנגדים גם יהיו פוגמים בברית.
- השקר בא על ידי שמקבל על עצמו פחד מבני אדם.
- על ידי השקר שוכחין את הקדוש ברוך הוא.
- מי שאין לו בטחון, הוא דובר שקרים, ועל ידי שקרים אין יכול לבטח באמת.
- לפי הריחוק מאמת כן מחזיק את הסור מרע לשוטה.
- מי שרוצה לסור מרע, ורואה שאין אמת בעולם, עושה עצמו כשוטה.

